

Bil je pomemben matematik, astronom, astrolog, kartograf in zdravnik, vrhunsko in vsestransko izobražen znanstvenik in med vodilnimi dunajskimi humanisti začetka 16. stoletja, prodoren pisec številnih matematično-naravoslovnih spisov in knjig ter odličen učitelj številnim znanim osebnostim, med njimi tudi našemu astronomu, matematiku in zdravniku Andreju Perlahu (1490–1551).

Georg Tannstetter, Perlahov učitelj in vzornik

Rojen je bil leta 1482 v mestu Rain na reki Lech (Bavarska). Na artistski fakulteti Univerze v Ingolstadtju je študiral proste umetnosti, matematiko in astronomijo in leta 1501 postal magister. Leta 1502 je na artistski fakulteti dunajske univerze zasedel mesto profesorja za matematiko in astronomijo. V letih 1503–1512 je predaval planetno teorijo, uporabno in višjo matematiko, osnove astronomije in astrologije in do leta 1518 tudi izbrana poglavja Naravne zgodovine po Pliniju st.

Georg Tannstetter (1482–1535)

V letnem semestru leta 1512 je bil dekan artistske fakultete, v zimskem 1512/1513 pa rektor dunajske univerze. Leta 1508 začel študirati medicino, jo leta 1513 zaključil in postal dr. medicine. Nato je dolga leta učil še na medicinski fakulteti in bil kar štirikrat njen dekan. Od leta 1510 je bil tudi osebni zdravnik cesarjev Maksimilijana I. in Ferdinanda I. Leta 1530 se je preselil na cesarski dvor v Innsbruck, kjer je leta 1535 umrl.

Bil je vsestranski učenjak, izjemno dejaven na različnih področjih znanosti, plodovit pisec razprav in knjig. Pod njegovim vodstvom je študiral Perlah, ki se je nekoliko tudi zgledoval po njem. V svojem življenju je namreč dosegel podobno izobrazbo, opravljal podobno delo, imel podobne funkcije in še celo požel podobno slavo kot njegov učitelj.

Leta 1514 je sodeloval pri pripravah koledarske reforme, ki jo je razglasil papež Gregor XIII. šele leta 1582. Pri tem delu je omenjen tudi naš Perlah, ki je takrat študiral pri Tannstetterju. Leta 1514 je izdal knjigo *Viri mathematici*, v kateri je opisal življenje in delo približno 30 astronomov in matematikov 14. in 15. stoletja z dunajske univerze, ustanovljene 1365. S tem delom se je zapisal kot eden prvih piscev zgodovine matematike in naravoslovja oziroma zgodovine znanosti. Leta 1515 je objavil učbenik matematike za pouk na univerzi. V tem času tudi publiciral Purbachove astronomske tabele *Tabulae eclypsium* skupaj z Regiomontanusovim delom *Tabula primi mobilis*, oboje za študente artistske fakultete, kar kaže, da je teoretično astronomijo poučeval po Purbachu.

Po svojih kartografskih meritvah je leta 1527 pripravil zemljevid Madžarske, ki je izšel pod naslovom *Tabula Hungariae* (1528). Imel je imel merilo in bil zelo natančno narisano. Obsegal je okoli 1300 naselij s točnimi razdaljami med njimi. To je bil eden prvih krajevnih zemljevidov Madžarske in je celo v svetovnem merilu med prvimi takimi publikacijami. Empirično astrologijo je obravnaval v delu *Libellus consolatorius* (1523), svoja medicinsko-astrološka predavanja (verjetno leta 1526) pa je objavil leta 1531 v knjigi z naslovom *Artificium De Applicatione Astrologiae ad Medicinam ...*

To je kratek pregled življenja in dela slavnega Perlahovega učitelja, ki so ga poleg omenjenih z naravo povezanih področij znanosti zanimala še fizična geografija, optika v fiziki, perspektiva v optiki, filozofija preteklih mislecev, posebno poglobljena razmišljanja o naravoslovju morda največjega učenjaka srednjega veka, Albertusa Magnusa (ok. 1200–1280). Sredi narave pa ga je zanimal predvsem človek, ki mu je posvetil vse svoje zdravniško znanje in sposobnosti, da ga zdravi in pozdravi. Kljub temu je razmeroma mlad umrl.